

ADVIES Nr. 2.193

Zitting van maandag 21 december 2020

Artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie

X X X

ADVIES Nr. 2.193

Onderwerp: Artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie

---

Bij mail van 15 december 22 heeft de heer P.Y. Dermagne, minister van Werk, de Nationale Arbeidsraad dringend om advies gevraagd over artikel 4 van het voornoemde ontwerp van koninklijk besluit.

Die bepaling luidt als volgt: *“De titels 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, gewijzigd bij de wet van ... december 2020, treden in werking op 1 januari 2021, en treden buitenwerking op 31 december 2021”.*

Het onderzoek van dit dossier werd toevertrouwd aan een ad hoc werkgroep binnen de Nationale Arbeidsraad.

Op verslag van deze werkgroep heeft de Raad op 21 december 2020 volgend eenparig advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN HET ADVIES

Bij mail van 15 december 2020 heeft de heer P.Y. Dermagne, minister van Werk, de Nationale Arbeidsraad dringend om advies gevraagd over artikel 4 van een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie

Artikel 4 van het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit luidt als volgt:

“De titels 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, gewijzigd bij de wet van ... december 2020, treden in werking op 1 januari 2021, en treden buitenwerking op 31 december 2021”.

A. Retroacta

1. De wet van 6 maart 2020

Artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit verwijst enerzijds naar de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie en anderzijds naar het wetsontwerp tot wijziging van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (het koninklijk besluit verwijst hiernaar met de termen ‘wet van ... december 2020’).

De wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie werd aangenomen in voorbereiding op een no-deal brexit.

De Titels 1 en 2 van de wet bevatten bepalingen die gericht zijn op ondernemingen die in economische moeilijkheden verkeren als gevolg van een no-deal Brexit. Zo zijn de betrokken ondernemingen in de mogelijkheid om op diverse wijzen tijdelijk hun arbeidsvolume te verminderen met het oog op een maximaal behoud van tewerkstelling (tijdelijke collectieve regeling van volledige schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst of van gedeeltelijke arbeid, tijdelijke individuele vermindering van de arbeidsprestaties of tijdelijke aanpassing van de arbeidsduur).

Artikel 26, § 1 van deze wet van 6 maart 2020 bepaalt momenteel dat de titels 1 en 2 in werking treden op dezelfde dag als de wet van 3 april 2019 betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk¹, voor zover het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie geen akkoord hebben gesloten over hun toekomstige handelsrelaties vóór het einde van de transitieperiode bepaald in het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Voorts bepaalt paragraaf 1 dat de titels 1 en 2 buitenwerking treden zes maanden na de datum van hun inwerkingtreding. Tenslotte wordt op het einde van paragraaf 1 bepaald dat de Koning, na advies van de Nationale Arbeidsraad, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, de data van buitenwerkingtreding kan wijzigen.

2. Het wetsontwerp

Het wetsontwerp tot wijziging van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (‘wet van ... december 2020’) werd besproken in de plenaire vergadering van de Kamer en de Raad heeft vastgesteld dat de tekst ondertussen aangenomen werd door de plenaire vergadering.

In de tekst wordt paragraaf 1 van artikel 26 van de wet van 6 maart 2020 gewijzigd.

---

¹ De wet van 3 april 2019 werd aangenomen voor de situatie dat het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie zou verlaten zonder een uittredeverdrag op basis van artikel 50 van het Verdrag van de Europese Unie. Het Verenigd Koninkrijk verliet de Europese Unie echter op 31 januari 2020 op basis van een dergelijk uittredeverdrag en dus trad deze “Brexit-wet” van 3 april 2019 nooit in werking.

Deze wijziging beoogt om de Koning te machtigen om de datum van inwerkingtreding en de stopzetting van de steunmaatregelen van titel 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 te bepalen.

Zoals blijkt uit de memorie van toelichting (Doc 55 1652/001), laat deze wijziging de regering toe om op een soepele manier in te spelen op de afwikkeling van de Brexit.

B. De adviesaanvraag

Artikel 4 van het koninklijk besluit dat voor advies aan de Raad wordt voorgelegd is een uitvoering van deze voorgestelde wetswijziging. Het bepaalt de begindatum van de inwerkingtreding van de titels 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020, namelijk 1 januari 2021 en de duurtijd ervan, 12 maanden.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Geïntegreerd kader voor sociaalrechtelijke steunmaatregelen in het kader van Brexit en COVID-19

1. Algemeen

De Raad wijst op de steunmaatregelen die bestaan, sommigen verlengd tot en met 31 maart 2021, in het kader van de COVID-19 pandemie.

De Raad stelt evenwel vast dat volgens het huidige artikel 2, § 3, 1° van de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, sectoren slechts één week de tijd krijgen na inwerkingtreding van de wet, om sectorale cao's af te sluiten. De Raad acht deze termijn, gegeven de gewijzigde omstandigheden en de plotse verandering van de datum van inwerkingtreding, te kort voor de sectoren om hierop nog te anticiperen. Derhalve roept de Raad op om, in het verlengde van de paragrafen hieronder, deze bepaling aan te passen en om minstens 3 maanden, tot en met 31 maart 2021, de tijd te laten voor sectoraal overleg voor wat betreft de maatregelen van hoofdstuk 1 van titel 2 en om minstens 1 maand, dus tot en met 31 januari 2021, de tijd te laten voor sectoraal overleg voor wat betreft de maatregelen van hoofdstuk 2 en 3 van titel 2, dit zonder het overleg op ondernemingsniveau te verhinderen .

Hij stelt vast dat de steunmaatregelen in de wet van 6 maart 2020 naar aanleiding van de Brexit in samenloop komen met maatregelen in het kader van de COVID-19 crisis. In dit verband wordt verwezen naar het advies van de Raad van State in het kader van de bespreking van het voornoemde wetsontwerp waarin de Raad van State eenzelfde vaststelling doet en zijn bezorgdheid uit over hoe de steunmaatregelen van de wet van 6 maart 2020 zich verhouden tot de andere steunmaatregelen in het kader van de COVID-19 pandemie.

De beide crisissituaties zullen op elkaar inwerken en elkaar versterken. In deze context vreest de Raad dat het onmogelijk zal zijn om de economische en sociale gevolgen van de beide crisissen uit elkaar te houden; hetgeen voor toepassingsmoeilijkheden en complexiteit op het terrein zal zorgen.

Vandaar dat de Raad de regering oproept om, met het oog op eenvoud en juridische zekerheid te bevorderen, zo snel mogelijk na de start van het nieuwe jaar en in samenspraak met de sociale partners tot een geïntegreerde aanpak inzake steunmaatregelen te komen voor de economische en sociale gevolgen van zowel de COVID-19 crisis als de Brexit.

De Raad stelt daarbij vast dat naast de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie nadien ook het bijzondere-machtenbesluit nr. 46 is tot stand gekomen, in uitvoering van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II). Over geen van beide reglementeringen is de Raad om advies gevraagd.

Het bijzondere-machtenbesluit nr. 46 voorzag in een set van maatregelen om ontslagen en faillissementen te vermijden ingevolge de COVID-19-epidemie. Specifiek voor economische werkloosheid, geregeld in hoofdstuk 5 van dit besluit, voorzag dit besluit in een buitenwerkingtreding op 31 december 2020.

Gegeven de sociaaleconomische crisis ingevolge de verspreiding van het COVID-19-virus, die zal samenlopen met de ernstige gevolgen van de Brexit, pleit de Raad ervoor dat er ten spoedigste in overleg met de sociale partners een geïntegreerd kader van ondersteuningsmaatregelen voor werkgevers en werknemers tot stand komt voor het jaar 2021.

De Raad engageert zich om hierin een proactieve rol te spelen en voorstellen te formuleren.

2. Specifiek: cao nr. 148 van 7 oktober 2020 tot vaststelling van een regeling van volledige schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en/of een regeling van gedeeltelijke arbeid bij gebrek aan werk wegens economische oorzaken voor bedienden als gevolg van de coronaviruscrisis.

De Raad wijst er op dat hij, specifiek voor de economische werkloosheid van bedienden, al met de cao nr. 148 van 7 oktober 2020 tot vaststelling van een regeling van volledige schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en/of een regeling van gedeeltelijke arbeid bij gebrek aan werk wegens economische oorzaken voor bedienden als gevolg van de coronaviruscrisis voorzien heeft in een ondersteunende maatregel die doorloopt tot 31 december 2021.

Hij zal in het kader van bovenvermeld overleg bekijken hoe deze kan ingepast worden, gegeven de noodzaak aan een geïntegreerd kader voor COVID-19-, resp. Brexitgebonden problemen.

B. De inwerkingtreding en buitenwerkingtreding van titels 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie

Ter herinnering, artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit luidt als volgt :

“De titels 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 tot behoud van tewerkstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, gewijzigd bij de wet van ... december 2020, treden in werking op 1 januari 2021, en treden buitenwerking op 31 december 2021”.

De Raad stemt, onder voorbehoud van hetgeen in punt II. A. is bepaald in verband met de noodzaak van een geïntegreerd kader, in met de data van inwerkingtreding en buitenwerkingtreding zoals opgenomen in dit artikel 4.

De Raad wenst in dit verband evenwel op twee zaken te wijzen.

Ten eerste maakte het oorspronkelijk artikel 26, § 1 van de wet van 6 maart 2020 de inwerkingtreding van titels 1 en 2 van de wet afhankelijk van de situatie dat er geen handelsakkoord wordt afgesloten tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie vóór het einde van de transitieperiode zoals bepaald in het Akkoord inzake de terugtrekking.

Echter, artikel 11 van het ondertussen goedgekeurde wetsontwerp tot wijziging van diverse wetten betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie dat artikel 26, § 1 van de wet van 6 maart 2020 wijzigt, vereist voor de inwerkingtreding van titel 1 en 2 van de wet van 6 maart 2020 niet meer dat er geen handelsakkoord wordt afgesloten tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie vóór het einde van de transitieperiode. Ongeacht of er al dan niet een handelsakkoord wordt gesloten, volstaat een koninklijk besluit dat de datum van inwerkingtreding bepaalt.

Ten tweede bepaalde het oorspronkelijk artikel 26, § 1, laatste alinea van de wet van 6 maart 2020 dat de Koning de data van buitenwerkingtreding van titel 1 en 2 kon wijzigen maar enkel na het advies van de Nationale Arbeidsraad.

Het artikel 11 van het voornoemde wetsontwerp dat artikel 26, § 1 van de wet van 6 maart 2020 wijzigt, vereist evenwel geen voorafgaand advies van de Nationale Arbeidsraad meer.

De Raad stelt niettemin vast dat de heer P.-Y. Dermagne voor het voornoemde artikel 4 van het koninklijk besluit, dat uitvoering geeft aan dit artikel 11, het advies van de Raad inwint en dit zowel voor de datum van inwerkingtreding als voor de datum buitenwerkingtreding.

De Raad drukt zijn waardering hiervoor uit en is van mening dat gezien het belang voor en de impact op de sociaalrechtelijke context van dit dossier, het belangrijk is om hierover een advies te kunnen uitvaardigen.
